

طرح درس (Lesson plan)

تعریف طرح درس

طرح درس که به آن راهنمای آموزشی (Instructional Guide) هم گفته می شود و در واقع سندی است که اجرای فرایند آموزشی فعال برای مشارکت فراگیر به منظور دستیابی به اهداف آموزشی را ترسیم می کند. طرح ساختاری سازمان یافته برای تدریس و نقشه ای کلی برای هدایت فعالیتهای آموزشی است و در آن مفاهیم، اهداف، فرصت های آموزشی و روشهای ارزیابی یک درس مشخص بیان می شود. در یک طرح درس مجموعه فعالیتهایی که آموزش دهنده از پیش برای رسیدن به یک یا چند هدف آموزشی ویژه تدارک می بیند، پیش بینی و تنظیم شده است و با کمک آن آموزش دهنده می تواند فعالیته های ضروری آموزشی را به ترتیب و در مراحل و زمان های مشخص و به شیوه ای منطقی پیش ببرد.

تنظیم طرح درس

یک طرح درس را می توان به اشکال مختلف تنظیم کرد. معمولاً طرح درس توسط آموزش دهنده که برای یک دوره آموزشی برنامه ریزی می کند، آموزش دهنده دیگری که در تدریس دوره آموزشی همکاری دارد و یا توسط شخصی که ممکن است دوره آموزشی را برای آموزش به فراگیران و در جای دیگری طراحی کند، نوشته می شود. در ضمن نوشتن طرح درس های دوره ای (سالانه، نیمسال یا ماهانه) با طرح درس های روزانه متفاوت است. درست است که طرح درس به عنوان یک نقشه، ترتیب اجرای آموزش را مشخص می کند ولی باید انعطاف پذیر باشد و اگر آموزش دهنده در طی آموزش با مشکلات خاصی مواجه شود، یا موضوعات جدیدی مطرح شود و یا اگر نیازهای فراگیران متفاوت باشد، طرح درس را می توان تغییر داد.

اجزای طرح درس

با وجودی که قالب های مختلفی برای نوشتن طرح درس وجود دارد ولی به نظر می رسد که در تمام این قالب ها اجزای زیر ثابت است:

1. عنوان درس (یا برنامه آموزشی)
2. گروه هدف درس (یا برنامه آموزشی)
3. اهداف درس (یا برنامه آموزشی) شامل هدف کلی و اهداف آموزشی
4. روش مطالب درس (یا برنامه آموزشی)
5. روش های آموزشی
6. برآورد زمان در درس (یا برنامه آموزشی)
7. تجهیزات آموزشی مورد نیاز مورد نیاز درس (یا برنامه آموزشی)
8. تکالیف فراگیران
9. روش ارزشیابی درس (یا برنامه آموزشی)